

Belaidspan 2016-2020

Stichting Bildts Aigene

Drs Sjoerd IJdema, Stichting Partoer
Luwt, 30-10-2015

Foorwoord

Utterlik 1 januari 2018 fuzere de gemeentes 't Bildt, Menameradeel, Franekeradeel en fier dorpen fan Littenseradeel -Baaium, Spannum, Wînsom en Welsryp- tot 'n nije gemeente. Naar anlaiding fan dut beslút hewwe raad en kollezy fan gemeente 't Bildt in 2014 besloaten dat 't kultureel erfgoed fan 't Bildt failig steld en ferankerd worre mot, foordat de gemeente opgaat in dat groate geheel. D'r sou 'n Bildts Kulturinstitut komme. Dat is in juni 2015 realiseerd. Stichting Bildts Aigene is de naam fan dat kulturinstitut.

Stichting Bildts Aigene wil hur doelstellings op de langere termyn fastlêge in dut meerjarebelajdsplan.

1. 't Bildts Aigene

Wat is 't Bildts Aigene aigenlik?

'n Meerjarebelajdsplan kin 't gefoel dat 'n Bilkert het bij 't *Bildts Aigene* nooit in woorden beskriwe. Dochs is 't belangryk om dat te perberen, want dat is nou krekt de kern wer't om draait. De inhoudlike betekenis fan 't *Bildts Aigene* laat him 't beste omskrive as:

't Wêrme gefoel fan aigenhyd dat je bekrúpt at je 't Bildts hore, 't Bildt sien, foele, rúkke of proeve....

In de nije bestuurlike omgeving is d'r aansen 'n streek wer't nag Bildts praten en skreven wort. Dut grondgebied fan foor de gemeentlike herindeling in Frysland fan 1 jannewary 1984, beslaat soa'n krapan 8.000 morn.

't Bildts Aigene: de mînsen wer't jou -in 't Bildts- met prate, de saken die't allenig op 't Bildt te sien binne- Bildtse kulturele bijeenkomsten- ferenings en stichtings die't in 't Bildts mezyk make, foorstellings geve en lezings houwe. De Stichting Bildts Aigene beskermt en werkt an de kultuurwaardes op 't Bildt. Deuze kultuurwaardes binne onder anderen:

- de aigenhyd fan 't Bildt
- de kultuurdragers op 't Bildt
- de toeristise antrekkingskracht fan 't Bildt

Deuze kultuurwaardes sille in de loop van 2016 feerder infuld worre met help fan de Bildtse befolking.

Werom 'n meerjarebelajdsplan?

Regere is foorútsien, foor 'n nije stichting as de Stichting Bildts Aigene is dat fast en seker fan belang. 't Is de oorsprong fan 't ontstaan fan de Stichting weest. Nederland ferandert, Noordwest Frysland ferandert, 't Bildt ferandert. 't Bestuur fan de nije Stichting sil deuze feranderings sinjalere en foorspelber make motte om soa 'n goed fondement te lêgen foor 't Bildts Aigene. Dat betekent antispere en partisipere. Inspeule op de ontwikkelings foor de kommende jaren in 'n sterk feranderende kontekst en partisipere deur de fier organisasys met te nimmen en te fersterken in deuze feranderings. 't Fersterken van 't Bildts Aigene is niet meer soa fanselssprekend in 'n groatere gemeente, werin at 't Bildts alleen maar een fan die kulturen is.

't Meerjarebelajdsplan is opsteld foor fier jaar en beslaat de perioade 2016-2020. 't Eerste jaar sil fooral richt weze motte op de feerdere opbou fan de Stichting, die't begin 2015 opstart is. Speerpunten derin binne 't anstellen van 'n betaalde koördinator en 't fersterken van 't Bildts Aigene met de fier organisasys, die't derbij betrokken binne.

't Is fooral 't werken an 'n sterk aigen imago. Binnen dat aigen imago is de betaalde koördinator 'n belangryk aspekt. Hij gaat an de slag met overkoepelende projekten en ferbynt de fier organisasys binnen de Stichting Bildts Aigene. Na

deuze eerste opstartfase sil d'r werkt worre motte an 't fersterken en feerder útbouwen van de Stichting en hur werksemheden.

2. Missy en Fizy

Beskriving van de Stichting Bildts Aigene

Op 3 juni 2015 is de Stichting Bildts Aigene opricht, werin at fier organisasys op 't gebied fan de Bildtse taal en kultuur samenwerke. Fier organisasys te weten: de Stichting Ons Bildt, de Stichting Aerden Plaats, 't Bildts Dokumintasyntrium en de Kemmissy Meertalighyd sille onder de paraplu van de Stichting Bildts Aigene samenwerke. Deuze organisasys hewwe alle fier 'n aigen doelstelling, 'n aigen geskiedenis en aigen frijwilligers. Maar se hewwe ok 'n belang en fanút dat belang, 't Bildts Aigene, wort samenwerkt in deuze Stichting. Soa werke de fier organisasys al an 'n antal projekten; krekt in die projekten wort de meerwaarde van 't Bildts Aigene sichtber. 't Benutten van nanders pluspunten staat foorop.

De ambisy fan de Stichting Bildts Aigene is:

Bilkerts en niet-Bilkerts, jong en oud, wer't se ook weune, ferbine met 't Bildts Aigene om op deuze manier 'n bijdrage te leveren an de kulturele diversiteit in Europa.

Inlaiding missy en fizy

't Beraiken fan doelen fraagt 'n strategy. 'n Strategy is kort said de manier werop at middels inset worre foor 't beraiken fan doelen. Deuze doelen bepale je deur om je hine te kiken en foorút te sien. Met 'n goeie strategy kin de Stichting Bildts Aigene hur onderskaide deur pesisy in te nimmen in de nij te formen gemeente in Noordwest Frysland.

'n Meerjarebelajdsplan is ok 'n strategys plan, dat beskriift welke doelstellings de Stichting Bildts Aigene de kommende fier jaar realisere wil op de middellange termyn. Foor 'n goed strategys plan is inbring noadig. Werin wil de Stichting Bildts Aigene hur onderskaide en werom wil de Stichting Bildts Aigene dat? Deuze fragen krije antwoord in missy en fizy.

De missy fan de Stichting Bildts Aigene

't Hoeden en noeden en aktyf sichtber maken fan de Bildtse taal en kultuur

De fizy van de Stichting Bildts Aigene

De Stichting Bildts Aigene is dè toegang foor de Bildtse taal en kultuur

De Stichting Bildts Aigene wil 'n stichting weze, die't bij de inweuners en besoekers fan de gemeente 't Bildt en derna bij de nij te formen gemeente bekind is als dè Stichting wer't 't Bildts Aigene bijnander komt en feerder útdroegen wort. Ok wil de Stichting Bildts Aigene 't plak weze wer't Bildts Aigene borgd en feerder útboud wort om fan hierút de belangen van dat Bildts Aigene te behartigen.

De Stichting Bildts Aigene wil 'n stichting weze die't 'n maatskaplike en kulturele partner is foor de gemeente, de provinsy, 't onderwijs en alle andere ferenings, die't doende binne met- of belangstelling hewwe foor 't Bildts Aigene.

Doelstellings

Stichting Bildts Aigene het as doel:

- 't hoeden en noeden fan de Bildtse taal en kultuur met historys besef
- 'n bijdrage te leveren an de kulturele diversiteit in de nij te formen gemeente en de kulturele diversiteit van Europa
- 't ferrichten van alle feerdere handelings, die't ferband houwe met 't bovenstaande.

3. Analize van de Stichting Bildts Aigene

Sterke en swakke punten, bedraigings en kânsen

De Stichting Bildts Aigene is opricht om 't Bildts aigene ok foor de toekomst te hoeden en te noeden. Klaine taal- en kultuurgebieden hewwe 't swaar, dus de fraag hoe't wij de Bildtse kultuur in stand houwe kinne wort hyltyd belangriker. Der komt de fraag nag bij: wat wil men in stand houwe en hoe? 'n Levende taal is 'n taal die't brûkt wort: hoe't je die prate, skrive en leze. Om 'n taal levend te houwen sil de jeugd hierbij betrokken worre motte, sij binne de dragers fan taal en kultuur op 't Bildt fan de toekomst en straks fan de nije gemeente.

De andacht foor de aigen geskiedenis en de aigen identiteit is d'r nou nag en wort groater. Hoe kin 'n Bildtse identiteit him feerder ontwikkelde at d'r gyn dragers meer binne foor de Bildtse taal en geskiedenis. Soa binne d'r nou nag altyd fertalers op 't Bildt, maar de groep vergriist en d'r is gyn anwas. Dut geldt ok foor de kursussen Bildts. Medio 2016 is d'r gyn dosint meer die't deuze kursussen geeft. De Stichting Bildts Aigene blyft kwetsber met útslúttend frijwilligers. Dernaast kin 'n te klaine groep frijwilligers deur feul werk en projekten overbelast worre.

Belangryk foor de Stichting is dat die aigen identiteit, 't Bildts Aigene, 'n speerpunt is. Om dat sichtber te maken is samenwerking noadsaaklik. Fersnippering laidt tot ondúdlikens bij beweuners en besoekers fan 't Bildt en de nije gemeente. Deur te bundelen ontstaat 'n nij en sterk platform dat sorgt foor 'n goeie Bildtse basis in deuze nij te formen gemeente.

Strategys plan

In dut strategys plan worre de doelstellings richting bestuurlike organisasy fertaald. D'r wort antwoord geven op de fraag welke maatregels at de ferskillende organisatorise onderdelen frage en welke middels at noadzaaklik binne om 'n bijdrage te leveren an die ferskillende doelstellings.

De Stichting Bildts Aigene wil hur doelstellings beraike deur:

- de Bilkert sintraal te stellen
- 't ondersteunen fan 't proses om de topografise naam 't Bildt te behouwen
- 't ondersteunen fan 't proses om 't Bildts as beskermde minderhydstaal erkend te krijen
- 't behartigen fan de belangen fan 't Bildts Aigene in de nije bestuurlike omgeving
- 't fastlêgen, fersamelen en beskikber stellen van informasy op skrift, in beeld en/of geluud dat te krijen het met Bildtse saken en de Bildtse kultuur

fan doe en nou

- 't beskermen en 't útbouwen van de sinjaleringsfunksy fan 't Bildts erfgoed
- de organisasy van de Bildtse-Kultuurpriis: dut in samenwerking met de gemeente d.m.f. 'n uitraiking op grondgebied fan de gemeente 't Bildt fan foor jannewary 1984
- 't ontwikkelen van lessen, lesmateriaal en aktiviteiten die't richt binne op de Bildtse taal en kultuur foor alle kines in 't basisonderwiis op 't Bildt
- 't sels útgeven of met mooglik maken fan boeken in de Bildtse taal
- d'r sorg foor drage of met mooglik maken dat d'r deurstroming en groei is in 't antal fertalers fan de Bildtse taal
- 't geven van kursussen Bildts foor Bildtstaligen en niet-Bildtstaligen en 't feerder ontwikkelen van edú-Bildts foor de basisskoal.
- 't geven van 'n kursus Bildtse geskiedenis
- 't in stand houwen fan 'n informatyf besoekerssintrum, 'n argeoloogchys steunpunt en de monumintale Julianakerk
- 't stimuleren van kulturele foorstellings, útfoerings en lezings die't de Bildtse taal en kultuur promoate
- 't genereren van alternative finansieringsbronnen.

De Stichting kin hur doelstellings beraike deur te werken fanút 'n stevige organisasy, met 'n stabyl bestuur ondersteund deur 'n betaalde koördinator. De Stichting sil hur finânsys op order hewwe motte en beskikke over foldoende frijwilligers om de projekten útfoere te kinnen.

De organisasys fan de Stichting Bildts Aigene

De Stichting het 'n aigen bestuur dat samensteld is fanút de fier organisasys. Deuze fier pertijen, die't metnander de Stichting Bildts Aigene forme, blive selsstandig en werke ok metnander bestaande en nije projekten fan Stichting Bildts Aigene út. D'r is koazen foor deuze form fan samenwerking en 't is dus gyn fúzzzy. Dut betekent niet dat 'n fúzzzy in de toekomst niet tot de mooglikheden hore kin.

't Bestuur is sont half 2015 in funksy en bestaat út de folgende leden:

Dick Nauta fan Stichting Aerden Plaats, foorsitter,
Ali Bronger fan Bildts Dokumintasisintrum, siktaris,
Piet Marra van Stichting Ons Bildt, pinningmeester,
Marijke Bloembergen van Kemissy Meertalighyd, algemeen lid.

't Bestuur draagt sorg foor de inrichting fan de organisasy en is gesprekspartner foor mooglike samenwerkingspartners, sij lait de kontakten met die organisasys die 't 'n bijdrage levere kinne an 't behalen fan die doelstellings. 't Bestuur draagt sorg foor de herkinberens in de produkten fan de Stichting Bildts Aigene foor de fier organisasys, die't metnander de Stichting forme.

't Bestuur is ferantwoordlik foor de folgende onderwerpen:

- 't faststellen fan de inhoud fan 't Bildts Aigene: wat wort ferstaan onder 't Bildts Aigene
- 't faststellen fan de lange termyn-strategy van de organisasy
- 't faststellen fan 't jaarplan, de begroating, 't jaarferslag en de jaarreken
- 't opstellen en faststellen fan 'n húshoudlik reglemint
- 't toesicht houwen op de naleving fan relevante wet- en regelgeving
- 't toesicht houwen op de finansjele bedrijfsfoering

- 't toesicht houwen op de realisasy fan missy, fizy en doelen fan de organisasy
- 't angaan of ferbreken fan duurseme of belangrike samenwerkingsferbanden
- 't faststellen fan- en toesicht houwen op 't belaid t'n ânsien fan arbeidsfoorwaardes foor de metwerkers en frijwilligers

't Bestuur bestaat in elk gefal út drie en hoogstens fjif mînsen. Fan dut bestuur wort ferwacht dat sij onôfhanklik oppereert, richt op samenwerking en rissultaat. Dut betekent dat de bestuursleden sonder last- of ruggespraak opperere kinne en dus gyn ferantwoording skuldig binne na de fier organisasys toe, die't metnander de Stichting forme. De bestuursleden binne bonnen an de doelstellings fan de Stichting Bildts Aigene.

'n Betaalde koördinator

De Stichting wil met ingang fan 2016 'n betaalde koördinator anstelle met as opdracht 't ferrichten van belaidsinhoudlik werk op 't gebied fan de Bildtse taal, kultuur en geskiedenis en 't ter beskikking stellen fan deuze informasy. Deuze opdracht fertaalt him in de folgende taken:

Belaidsinhoudlike werksemheden:

- 't ontwikkelen van 'n PR en kommunikasyplan werbij 't brúkken fan soasjale media 'n speerpunt is
- 't opstellen fan 'n finansieringsplan
- 't ontwikkelen fan frijwilligersbelaid
- 't opstellen fan subsidy-anfragen

Bestuursondersteuning:

- 't onderhouwen fan kontakten met de gemeentlik ferantwoordlike amtner en de foorsitter fan 't bestuur
- 't anwezig wezen bij overlêg en bij 't opstellen fan notúllen
- 't opstellen en bijhouwen fan 't fergaderroaster

Utfoerende taken

- 't inisjeren en 't útwerken fan nije aktiviteiten
- 't werven van sponsoren
- 't bijhouwen fan de aktiviteite-aginda
- de organisasy Bildtse-Kultuurpriis: adfertînsy, 't bijnander roepen fan de sjury, 't organiseren fan de uitraiking ensf.
- 't onderhouwen fan kontakten met ândere kulturele instellings
- fisyk informaspunt
- 't aktyf gebrúk en beheer fan de soasjale media as facebook, twitterakkount, webpagina en 't ferwerken fan 't e-postferkeer.

4. Utwerking fan doelstellings

't Opsetten fan 'n organisasy

In 2016 wort werkt an 't opsetten fan 'n organisasy die't in staat is de belangen te behartigen. Deuze organisasy sil eand 2016 opricht weze. Dut fertaalt him in:

- 't fersterken fan de gemy tussen de fier organisasys
- 't raadplegen fan de Bildtse befolking rekening houwend met wînsen die't passe in 't kader fan 't Bildts Aigene
- 'n folledig bestuur met bânden na de fier organisasys, ferenigd in de Stichting Bildts Aigene
- 't anstellen fan 'n koördinator
- 't huren fan 'n fisike lokasy, die't herkinber en goed beraikber is en 't fysike punt weze sil wer't de koördinator werkt, 't bestuur fergadert en besoekers terecht kinne foor informasy en produkten
- 't werven van frijwilligers foor de Stichting Bildts Aigene deur 't opsetten fan 'n 'frijwilligerspool'
- 't opsetten fan 'n promoasykampanje bedoeld om de organisasy en hur doelstellings bekind te maken

Na 2016 sil de organisasy hur richte op 't ferstevigen en útbouwen fan deuze organisasy werbij at de speerpunten weze sille: 't útbraiden fan de fisike lokasy tot 'n steunpunt anneks besoekerssintrum, 't ferhogen fan 't antal frijwilligers in de frijwilligerspool. En feerder 't maken van 'n 'marketingplan' in 2017 werin de Stichting hur aigen karakter fertoant en hur marketing-doelstellings foor 2018 en 2019 faststelt en útfoert om soa de doelstellings te halen.

Finânsys

In 2016 wort werkt met 'n budzjet van € 20.000,-. Dut budzjet staat los van de subsidys die't de fier ansloatene organisasys sels krije. 't Budzjet wort de kommende jaren fergroat deur middel fan ferskillende finansieringsbronnen. Jaarliks sou dut budzjet ferhoogd worre motte met € 5.000,- tot € 40.000,- in 2020. 't Budzjet bestaat dan út 75% faste en 25% insidintele inkomsten.

- in 2016 wort 'n plan opset om meer finansieringsbronnen an te boren.
- in 2016 wort begonnen met 't finen fan sponsoren foor de aktiviteiten fan de Stichting Bildts Aigene
- in de loop van 2016 sille d'r ôfspraken maakt worre motte met de fier organisasys angaande de werving fan begûnstigers fan de Stichting Bildts Aigene.

't Ontwikkelen en útfoeren fan projekten

In 2016 worre 'n antal projekten werin at de Bildtse taal en kultuur sintraal staan, oppakt en útfoerd; d'r wort bij deuze projekten soafeul mooglik samenwerkt met de fier organisasys die't hur ferbonnen hewwe an de Stichting. De projekten richte hur op de volgende punten:

- 't fastlêgen, fersamelen en beskikber stellen fan informasy met betrekking tot 't Bildts Aigene op skrift, in beeld en/of geluud, froeger, nou en in de toekomst

- 't ontwikkelen fan lessen, lesmateriaal en aktiviteiten richt op de Bildtse taal en kultuur foor alle kines in 't basisonderwiis op 't Bildt
- 't geven fan kursussen Bildts foor Bildtstaligen en niet-Bildtstaligen soowel mondeling, skriftlik as digitaal
- 't sels útgeven of mooglik maken fan boeken in de Bildtse taal
- 't in stand houwen fan 'n informatyf besoekerssintrum, 'n argeoloochys steunpunt en de monumintale Julianakerk
- 't stimuleren fan kulturele foorstellings en útfoerings die't de Bildtse taal en kultuur promoate kinne

De projekten binne:

Projekt de Bildtse-Kultuurpriis.

Gesaamlik projekt

Looptiid: jaarliks weromkommend

Doel: is bestimd foor die persoan of groep, die't 'n besondere bijdrage leverd het an de Bildtse kultuur. De priis wort organiseerd in samenwerking met de gemeente, de uitraiking fynt plak op 't grondgebied fan de gemeente 't Bildt fan foor jannewary 1984

Projekt Konsolidasy Bildts Aigene

Gesaamlik projekt

Looptiid: septimber 2015 tot en met augustus 2016

Doel: 't fastlêgen fan tipise Bildtse saken en 't informeren fan inweuners en besoekers fan 't Bildt deur middel fan touchscreens

Projekt An de gang met 't Bildts

Looptiid: septimber 2015 tot maart 2016

Doel: 't stimuleren fan de Bildtse taal in 't onderwiis deur 't insetten fan mînsen met de kennis fan de Stichting Bildts Aigene út de ferskillende geledings fan die Stichting.

Projekt Fersys Poadium en gedichtenaven

Looptiid: febrewari 2016

Doel: 't stimuleren fan 't skriwen en foordragen fan (Bildtse) gedichten foor en deur leerlingen fan de Bildtse basisskoalen. De winners gaan deur na de Bildtse gedichtenaven.

Projekt De boer op

Looptiid: 12, 13 en 14 maai

Doel: kinnismake met 't boereleven, met erbaaiers, met de landbou (-produkten) en de manier fan werken en weunen, doe en nou.

Projekt De kulturele wandelroete

ferfolg geve an 't projekt kulturele wandelroetes opset deur de gemeente 't Bildt en de NHL.

Bovenstaande projekten binne meestal 'n útbou fan bestaande projekten. In de toekomst sille meer projekten opstart worre. Een fan de projekten sil richt worre op de Bildtse monuminten, werbij at ok de streeknaam 't Bildt fan belang is. 'n Ander projekt hout him doende met 't Sproken ferleden.

5. Bijlage

Begroating 2016

De Stichting Bildts Aigene sil eand 2015 hur begroating foor 't kommende jaar opstelle. Utgangspunt voor deuze begroating is de anfroegen € 20.000,- fan de gemeente 't Bildt Dernaast is d'r € 4.500,- beskikber fanút de subsidy út 2015.

Inkomsten		Utgaven	
Subsidy gemeente 't Bildt	€ 20.000	Loankosten beroepskracht	€ 14.000
Restant subsidy 2015	€ 4.500	Kompjoeter, printer, ICT	€ 2.000
		Kosten aigen lokasy (huur en foorsienings)	€ 3.000
		Kantoorbenoadigdheden	€ 1.000
		Tillefoan, webpagina	€ 1.000
		Bestuurskosten	€ 250
		PR	€ 1.000
		Projekten	€ 2.250
Totaal	€ 24.500	Totaal	€ 24.500